

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 — „
Negyedévre 2 — 50 „
Egy óra 1 — „
Egyes szám ára 4 kr.

Felolós szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond.**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:

Négy hasábon petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többzárú hirdetések alk. szerint jutányos áron vetetnek fel. Bélyeg-díj minden külön beiktatásért 30 kr.

Vakság, bűn, vagy kényszer?

Megalkudtak Bécsben; nem lehet biztosan tudni az alku részleteit; hazánk közigazgatási élete forgott a kockán; azért még sem méltatták a nemzetet arra, hogy tudassák milyen feltételek mellett marad hazánk újabb tíz évre is kihasználtságosított osztrák gyarmat.

A közös vámterület óriási káraitól sokszor írtam, sokszor beszéltem én is, mások is.

Számbeli adatokkal álltunk elő, melyek e károkat szembeszökvé teszik.

Ismételten volt alkalma a kormánynak megczáfolni adatainkat, válaszolni az országgyűlésen felszólalásainkra; de ezt meg sem kísérlette soha.

Kivált én részesültem abban a szerencsében, hogy felhozott bő és lesújtó adataimra rendszerint éppen semmit sem szoktak válaszolni a miniszterek, vagy a ritka esetekben, melyekben néhány szóval reflektáltak érveimre, csak futólag tették azt, talán azért, mert nyugodtan és udvariasan szoktam érvelni és ily érvelés nem érinti őket.

Pártunk nevében elmondott érveim és felsorolt adataim éppen ezért, minden vita végén tökéletesen érintetlenek és megczáfolatlanok maradtak; a kormány tehát elismerte, hogy ez adatok helyesek és kétségbe nem vonhatók. — Bár ez adatok világosan bizonyítják a vám- és kereskedelmi politika függetlenségének elkerülhetlen szükségét, azért mégis hiába volt minden felszólalás, hiába minden érvelés.

Lehetetlen azt képzelnünk, hogy minisztereinknek nincs elég elméleti képességük arra, hogy ne látnák azt a mit rövid gondolkodás után kell, hogy belásson minden ember; lehetetlen azt képzelnünk, hogy ne higgyenek az adatoknak, melyeket saját hivatalaik állítanak össze és nyomtatnak ki; lehetetlen, hogy ne érdeklődjenek a felet, hogy meg fog-e élni Magyarország a legközelebbi tíz év alatt, ha az ország lőtermelési cikkének árai tovább is esni fognak és az országnak nem lesz sem joga, sem módja magát védeni és termelésének egyoldalúságán segíteni!

Ha nem elméleti korlátoltság tehát; nem járatlanság és adathiány; nem egykedvűség a nemzet sorsa felől; — ha mindez nem; mi az a mi arra vitte a magyar kormányt, hogy bekösse szemét, bedugja füleit, elhallgattassa magyar szívének dobbanásait és úgy cselekedjék, mintha vak, süket és hazafiatlan lenne vagy oly járatlan és oly korlátolt felfogásu lenne, hogy akarmibe belemenjen,

a mibe beleviszik azok a szomszédok, kik régóta jogot képeznek maguknak abból, hogy pirulás nélkül bezsebeljék azt, a mi a miénk!

Én sohasem tartoztam azok közé, kik magyar emberben hazafiatlanságot feltételeznek, újra kellene születnem, át kellene gyurnom egész lényemet, hogy erre képes legyek, de ép azért, mert ezt nem teszem fel és ép azért, mert tudom, hogy a miniszterek tudják, hogy mit csinálnak és rendelkeztek a kellő adatokkal, ép ezért azt kell hinnem, hogy feloldozó politikai okok vannak arra, hogy a magyar mindig a kifosztott, a kiaknázott fél legyen, rosszul járt, kitagadott mostoha-gyermek legyen.

Egyszerű józan eszünk azt hozná magával, hogy a legfelsőbb körökben mindegynek kellene lenni annak, hogy melyik állama, (vagy fájdalom, igazabban mondva melyik fele a monarchiának) gyarapszik jobban?

Nem egyaránt hü talán a koronához mind a két állam? és ha az óriási megpróbáltatások után is, melyeket az ország háromszázötven évig kiállt, mégis megmaradt a mellett a kiválóan magyar tulajdon mellett, a rendetlen hűség mellett, vajjon nem mélyebben gyökerezett ez érzélem oly nemzetben, melynél századokig elkövettek mindent arra, hogy kiirtsák, mint olyanoknál, melyeket századok óta dédelgetnek és őket meg nem illő hasznokkal és előnyökkel halmoznak el?

Az erősen megpróbált érzélem nem képes tehát részrehajlást vagy legalább egyenlő vonzalmat biztosítani?

Mi lehet az a láthatatlan, az a hozzáférhetetlen, az a magas politikai érdek, mely azt parancsolja mindig, hogy a magyarnak kezei-lábai meg legyenek kötve, többé-kevésbé szoroson összelánczolva és, hogy a birodalom másik országa mindig élőködjen rajta mindig szivja vért, soha se engedje egész erejét kifejteni az életerős testnek?

Megdöbbenve kérdezzük ezt magunktól, és e kérdést ránk erőszakolják a tények, melyeknek tiszta értelmét félreismerni gondolkozó észszel nem lehet, ha a nemzet közigazgatási életének ismeretével birunk.

Nem akarok részletekbe bocsátkozni a megállapított feltételek fellett; hogy a nemzet megélhetéséről úgy tárgyalnak, mintha nem is érdekelné a nemzetet! nem tudunk semmi más biztosat, mint azt, hogy a mostani helyzetnél is rosszabb feltételekkel eladtak.

Eladtak, mint valami rabszolgát a nélkül, hogy tudnánk még csak azt, is

hogy milyen áron milyen feltételek alatt adtak el.

És miután a rabszolgát adták, megérjük azt is magyar büszkeséggel, hogy a vevő kinevet; mint a hogy bevallá nyílt országgyűlésen, egy beszédében Péchy Tamás, az egykori miniszter, hogy midőn a vám- és kereskedelmi szerződésrel jól kijátszották a magyar kormányt, azután az osztrák kormány kinevette.

Most is így lesz; míg mi aggódva, szomorkodva, szivszorongva fogjuk mérlegelni hazánk helyzetét, kilátásait, sorsát: az osztrák kormány nevetni fog; kacagni fog és igaza lesz, mert nem találkoznék egy másik oly példány a alkudozó félnek kerek e világon, ki jogai teljes épségében érvényesülhetésnek teljes alkalmával, erejének teljes tudatában, úgy be fogja magát csapni, mintha süket, — vak és ügyefogyott lenne!

Az már mégis erős, hogy saját pénzünkön vásárolt vasutainkon sem részesíthetjük előnyben a magyar iparcikkeket, csak azért, hogy a lehetősége is kizárassék annak, hogy a tíz év alatt beözönlő négyezer millió forint áru osztrák iparcikkal versenyezessen a magyar ipar saját hazánkban akárhol.

Mi joggal követeli ezt az a szomszéd, ki egy krajczárt sem adott vasutainkért s a kinek adósságai egy részét ugys elvállaltuk, pedig ez adósságokat azért csinálta, hogy minket leverhessen, igába dönthessen; saját pénzünkön épített és saját pénzünkkel exportált vasutaink vitelbéreibe mégis beleszólt a telhetetlen paraszt nép, csakis azért, hogy az osztrák áruk tarifális egyenjogosultságát e ismerjük és drágán legyünk kénytelenek rossz portékát venni s e mellett tíz év alatt az osztrák munkásoknak saját zsebünkől ezernyolczszáz millió forintot fizetni munkabér fejében, míg a mi munkásaink nyomorognak!

Továbbá mi joggal vágja zsebre ezentul is a mi fogyasztási adónkat? Nem elég az ötvennégy millió forint, a mit a lefolyóban lévő harminczéves szerződés óta a fogyasztási adókon vesztettünk?

Bizony-bizony, mondom, nem tudja az ember, mely érzésnek kell felülkerekedni kebleinkben: a megbotránykozásnak, a haragnak, vagy a mély szomorúságnak?!

Kossuth Ferencz.

A szerb egyházi javak leltározása.

Erdekes hírt közöl az Agr. Tagbl. ma ideérkezett száma. Azt jelenti ugyanis, hogy báró Bánffy Dezső elrendelte az összes szerb egyházi javaknak leltározását. A miniszterelnök Mária Teréziának egy 1779-ből származó rescriptumára hivatkozik s azzal fenyegetődik, hogyha ezt az egyház önként nem teszi meg, meg fogja tétetni a kormány. Ennek a leltározásnak az volna a célja, hogy a valóság alap kezelésénél előfordult szabálytalanságok felderítenek, a melyek miatt most is vizsgálatot folytat a zombori törvényszék. Így a többek közt azokat az összegeket, a melyeket az egyházközségek befizettek az egyházi kongresszus megtarthatása végett, nem könyvelték el, ennek folytán a kongresszust nem is lehet megtartani, mert a költségeire nincs fedezet. A községek pedig nyugtákkal tudják igazolni, hogy mennyit fizettek. — Hír szerint maga a pátriárka tett feljelentést arról, hogy a számadási könyvekből sok lap hiányzik, melyeket valószínűleg kiszakítottak, hogy a hamis manipulációkat elleplezzék.

KÜLFÖLD.

A balkán államok az interparlamentaris konferencián. A Budapesten szeptemberben tartandó interparlamentaris konferencián a balkán-államok is képviselve lesznek. Nikola Jevics Szevetozár volt szerb miniszterelnök e hó 27-én kelt levelben tudatta Pázmándy Dénes országgyűlési képviselővel, hogy részt fog venni az interparlamentaris konferenciában. Nikolajevicsen kívül még több szerb és bolgár képviselő is bejelentette részvételét a konferencia előkészítő bizottságánál. Szó volt a minapában arról is, hogy a romániai parlament képviselői szintén eljönnek a konferenciára. — Ezt a hírt a Tribuna most alaposan kezefolja. — Urechia a Vazul maga ir benne mérges förmedvényt oly értelemben, hogy menjenek el Budapestre, kiknek a kedvük tartja, — de azok nem igazi románok, — ha csak nem azért jönnek Budapestre, hogy itt a román nemzetiségek elnyomtatása felett jogos panaszaikat előterjeszszék.

A „DEBRECZEN” TÁRCZAJA.

A kanári.

A »Debrecezen« tárczaja.

Irtá: **Vértesy Gyula.**

Sokáig betegeskedett a fiatal asszony. Alig éltek együtt egy évig, már elkezdett köhögésni az asszonka, a doktor megvizsgálta s azt mondta, kimelni kell magát minden munkától, mert a tüdeje gyenge. Később már konstatalta, hogy a tüdeje meg van támadva, azután meg azt tanácsolta, hogy el kell vinni melegebb éghajlat alá.

Persze, könnyű azt tanácsolni! De egy szegény kezdő fiskális, a ki most kezd hazajutni egy két perceskéhez — s a ki ráadásul egész jövőjét elrontja azzal, hogy szegény leányt vesz el, egy ilyen, hogy vigye a feleségét melegebb éghajlat alá.

— A múlt évben is összes tizta jövedelmem ezerháromszáz forint volt — az idén meg annyi sem lesz, a mint látom — mondogatta magának Leleszi ügyvéd ur, könyveit nézegetve, hogy vigyem én ebből Olaszországba vagy pláne Kairóba!

Szererbsére nem kellett. A doktorban csodálatosképen volt annyi lelkiismeret, hogy nem költötte hiába Leleszivel.

Látva, hogy az asszonyka utólját járja s nem segíthet már rajta semmi sem, őszintén megmondta a férjnek, hogy most már lehet az asszonyka akárhol, nem szükség elvinnie. Egyet hét alatt végez vele a gyilkos kór.

Mikor a doktor megmondta Leleszinek ezt a szomorú hírt, melyet különben már

A viviszekció.

Irtá: **Herman Ottó.**

— (Folytatás és vége.) —

Bindt, 1896. július 25.

A miben pedig a tisztelt kongresszus harcza kiéleződött, az az orvosok elítélése. — Az a felfogás vált uralkodóvá, hogy minden orvos mészárszéket tart, a melyben az állatokat szünet nélkül kiozza.

A való pedig az, hogy a gyakorló orvosoknak csupán egy e'enyésző töredéke az, a mely kutató irányban működik, a nagy zöm megszerezte magának a helyes felfogást s alkalmazza azt, a mit a mások által földerített tények helyesnek bizonyítanak.

De a mire ismét reá kell mutatnom, ez a kötelesség, a melynek teljesítésével az antiviviszekcionisták mindig adósok maradnak, i. hogy mondják meg: mi y uton szerezzék meg magának az ifju orvosnövendék az élő szervezetek életfolyamataiban való belátást, — a melyet sem a szó, sem a rajz vissza nem adhat s a mely nélkül igazi orvos nem is lehet? A felelet egyenesen kötelességük!

Vajjon miféle irányzat, miféle pszichikus állapot az, mely Caserionak és Ravacholeak nyújtja a humanitás koszoruját az emberiség jóltevőivel szemben?

Ha nekik a Caserionok a humanitás hősei mik legyenek szemükben azok a hőrosok, a kik a tudomány érdekében, a legtisztább ember szeretetről ösztönözelve ön magukon hajtják végre a kisérteteket; a kik akkor, a mikor a tisztelt antiviviszekcionista uraknak csak »hősi szenvedés«-fele frázisok vannak, a halál megvetésével, végső önfeladással állanak meg, a helyükön segítenek, mentenek épen ott, a hol a legirtóztatóbb járvány dühöng, s a hol csak az enyhíthet és segíthet, a ki az élet feltételeit az élő szervezetben tanulja fölismerni!

B-szélnek »bacillusok komódiákról« akkor, a mikor Behring és Roux zsenijük egész hatalmával azon vannak, hogy a difteritisz fojtogató rémétől mentsek meg a gyermekek millióit!...

maga is érezt, csak rá kellett néznie arra a szegény, szenvedő, tört alakra — hát első pillanatban szilaj fájdalom nyíltatott át a szívében és tele jött a szeme könnyel.

— Hanem ezután kezdte megnyugtatóni magát.

Az asszonyka egyre jobban gyengült. Már fel se tudott kelni az ágyból. Csak néha vitték őtlen az ablak előtt álló karosszékebe.

Szép tavaszi napok voltak és fiatal lelke úgy ragaszkodott a napfényhez, s az utcai fák lombosodó, zöld koronájához.

Leleszi hűségesen ápolta a feleségét, de akárhogy is akarta titkolni, közeli halálának gondolata, mégis vigasztalta, megnyugtatta.

— Hiszen szegénynek ugy sincs már öröme az életben! Napról-napra haldoklik.

És bár sajnálta és szeretete is az asszonyt, mégis lassanként teljesen hozzászokott az örök elválás gondolatához.

S míg eleintén, mikor kiemelte a szegény tehetetlen betegét az ágyból, a ki olyan volt mint valami fehér, sápadt baba — még mindig elszorult a szíve, ha rá gondolt, hogy holnap talán már nem kell emelgetni — ha később szépen bele törődött abba, hogy holnap a jobb dolga lenne a szegény szenvedőnek, ha pihenhetne már békén.

S mikor azután egy szép tavaszi reggelen lezáródtak örökre a nagy kék szemek — hát Leleszi ügyvéd ur úgy érezte, hogy szívében a fájdalom mellett erősen tért hódított a megnyugvás.

Pedig igazán szeretete a feleségét, de hát melyik férj nem un bele az évekig tartó betegápolásba, a sok orvosságba, a sok köhögésbe!

Ezt mi nem bírjuk ki Betegápolásra csak az asszonyokat teremtette az Isten.

Miért nem vezette el az intéző bizottság a kongresszust Szemmelveisz sirjához, a kinek milliónyi család köszöni az édes anyja életben maradását?

Miért nem vezette el a tisztelt bizottság azokat a Cezarió-dicsőítőket a budapesti Pasteur-intézetbe, a hol dr. Hógyes, — ki mégis csak komoly tudós és humanus ember, készségesen mutatta volna meg nekik azokat a pontosan vezetett naplókat, a melyeknek elvitázhatlan tanúsága az, hogy a veszettség irtóztató halálától száz ember közül kilenczvennyolczat el lehet pörölni.

Vagy talán ez, a tisztelt antiviviszekcionista tábornak ad normam »bacillus komédia« vírus komédia? És ha a veszett ebek harapása ellen tenni akar, akkor mi legyen az ő irányának konzekvenciája? mi más, mint ez: Szennvedjete k hősileg, a z a z vesszete k meg és vesszete k ell!

De igaz, van még egy alternativa is, — tudniillik »Kikéllirtani a kutyákat utolsó iziglen.«

Am akkor kérdem: miféle ember es a llatvédők önökö?

Észszerü álláspontja csupán Behringer határozati javaslatának volt, mely a viviszekció nélkülözhető részének elkerülését követelte — jogosan.

Joggal kérdehetik most már én tőem, hogy hát én, a kii a kongresszus elnöke a lánglelkü jelzővel tisztelt meg, hova lettem? miért vonultam vissza az ügytől, a melyet egykoron odaadással szolgáltam? Erre nekem a következő feleletem van: Kírályi Pál ravatalához járult az országos állatvédő egyesület küldöttsége is és letette a kegyelet koszoruját; később megtudtam, hogy az egyesület fájdalomosan érintette, hogy ez a nagy polgár végrendeletében nem emlékezett meg róla; volt oka; azt meg is mondta egykor nekem: »Ez már nem a mi magy ar egyesületünk, — utánaozza a külföldet.«

Ez tökéletesen igaz is. És bár csak utánozná, de hiszen kultuszt csinál a külföldieskedésből! A míg a tisztok bizonyos ré-

Az as zonyokat, ezeket a csodálatos túrelmű lényeket, akik, mikor a szív és a könnyűület dolgairól van szó, annyira felettünk állanak.

A szegény haldokló asszonykának az utolsó tekintete a kalitkában ugráló kis kanárirra esett. Megtörő tekintetével nézte sokáig s erőlködve a férjéhez fordulva súgotta: — Vigyázzol rá édes ugye? Esküvőnk előtt kaptuk.

Mikor a férj a temetőből hazajött, első gondja volt benézni a kis madárhoz.

Adott neki kender magot, vizet, a kalitka drótja közé pedig cukrot dugott.

Vigan csicsérgett a kanári, apró csőrrel ropogtatva a cukrot.

Leleszi Gábor nézte egy darabig s elgondolkozott:

— Hogy szerette szegény Ida ezt a kis madarat és me ez milyen vigan csicséreg a temetése napján!

Hogy szeretett engem, és milyen nyugodt vagyok! Holott egykor azt hittem, hogy utána kellene halnom, ha ő itt hagyta! Milyen komisz ember is vagyok én!

És tette magának a szemrehányásokat napról napra, a mint vette észre, hogy megszabadulva a beteg asszony nyűgétől, egyre jobban érzi magát.

Megjött a munkakedve és az életkedve s kezdte újra nagyon szépnek és kedvesnek találni az életet:

A vigasztaló pajtasok se maradtak el. S bizony megesezt, hogy ha nappal dolgozott is egész nap, — de éjjel azután mulatót egész éjjel.

Felébredt benne a régi, jókedvű legény-czimbora, a ki kész volt minden bohóságra, minden kalandra.

szénél a czimek folyton emelkednek, a külföldi tiszteleti tagságok sokasodnak. addig a nagy alföldi rónán ott sityeg a „lapkó” nevű kinzó fa a szegény borjúk orrán, kiserked az orr választó falán a szegény pára élő vére.

Ez többé már nem az a mozgalom, a melyben engem jószívű, kötelességtudó és önzellen magyar hazafiak támogattak.

Nem ismerem!

Azon gondolkozom, hogy szervezzek egy állat- és embervédő társulást, azokkal szemben, akik mind a kettőt sértik.

Utolsó szavam pedig az, hogy Rököszi alapítványa kifejezetten arra való, hogy szüntessék meg azt az állatkinzást, a mely szemök láttára folyik, ma is város- és országszerte.

Választási mozgalmak.

Debreczen, július 30.

Országszerte oly általánosan megindultak a választási mozgalmak, hogy a legerősebb politikai tusára következhetünk, midőn majd elfő a tizenkettedik óra.

Ha ez a korai nagy tevékenység a nemzeti ébredést jelezné, vagy az elvek megszűrésére és azoknak jellegzetes kicsucorodására vezetne, akkor örülhetnénk annak, de még eddig sajna inkább csak arra következtethetünk, hogy különösen ezuttal az elvek tisztasága igen könnyen elmerülhet a kortesfogások ama posványába, melynek romboló kigöngyölését egy régi állambölcsész ezeu szavaival jellemezhetjük legjobban: „a politika nem egyéb, mint: ars fallendi homines.”

E kemény bírálat nem sértheti az elvembereit s hangoztatni szükséges, hogy a megtévelyedettek, de a kikben még van egy kis jobb ízlés, bele ne merüljenek a politikai dekadenciába.

Olyan sajtóságos jelszavakkal kongatják itt is ott is a választók agyát, hogy csuda volna, ha az egyszerűbb elme meg nem zavarodnék, egy a mi világos, hogy a Kossuth Ferencz vezérlete alatt álló függetlenségi és 48-as párt talán a legerősebb ostromnak leendő kitéve.

Nem csuda, mert ennek vannak a legvilágosabban körvonalozott lveit; itt az elveket nem elegyítik az ultramontanizmus malasztjával, vagy a néppárti maszlaggal, sem pedig husos fazekakat nem tesznek ki közszemlére, hogy azok lelkesítsék vitéz hadi tanczra a korteseket.

Mindenütt ígérnek valamit, a minek a magyar ember ezt a nevet adja: „n e s z e s e m m i, f o g d m e g j ö l e; v a g y k i s m i s e, n a g y m i s e, u t o l j á r a s e m m i s e.” — Egyedül a Kossuth Ferencz vezérlete alatti partal vagyunk tisztában, hogy mit akar — sokat, de jót akar s ha már sok százados szenvedésünkért jogunk van valamit kívánni, ennél kevesebbet nem kívánhatunk.

A megindult mozgalmakból a függetlenségi és 48-as párt mindkét árnyalata már eddig is levonhatott volna annyi tanulást, hogy egymással szemben ne állítson jelöltet, mert bizony a két szék közt majd a pad alá kerülünk. — vagyis teljesedik a régi közmondás: „inter duos litigantes, tertius gaudet.”

Mi jámbor Haluskák úgy tudjuk, hogy az Ugron vezérlete alatti párt körül az egyházpolitikai törvények következtében keletkezett valami elválasztó homály, melyhez még újabb az általános szavazati jog felőli eskély nézeteltérés járult, de egyéb tekintetben nincs semmi ok reá, hogy a két pártárgyat egymás ellen törjön s az alapelvek tekintetben kipróbált hűségű embereket kerületükből

kétes diadallal kivetni próbálja. Ama két ok sem ok, legfeljebb csak áldatlan testvérharc utáni viszketegetés.

Komoly politikára való testvéries egysülést kívánunk s akkor aztán hadd jöjjön a minnek jönni kell.

Justus.

Az első magyar nőgymnázium.

Nagyvárad, július 29.

Hörvát h Jankától az első magyar nőgymnázium tulajdonosától egy értesítést vetünk tegnap, melynek alapján a nőgymnázium tervezetét érdekesnek találjuk az alábbiakban ismertetni.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter — mondja a tulajdonos — bölcsen megértve korát, a magyar nővilágnak is feltárta az egyetem kapuit, utat nyitva ezzel az orvosi, gyógyszerészeti és tanári pályára.

Az egyetemre juthatás feltétlenül a gymnáziumi, érettségizői bizonyítványt szabta meg, de az előkészítő iskolák, illetve a nőgymnázium föllállítását a társadalomra bízta. Ha a társadalom szükségét érzik a nők egyetemre bocsátásának, szükségét kell éreznie az előkészítő iskola felállításának is.

Meg vagyok győződve, hogy a mi női társadalmunk sem fejlettebb más nemzetek női társadalmánál, s hogy sokan hálás érdelemmel vannak eltelve közoktatásügyi miniszterünk bölcs ujtásáért. Bizonyára sokan várják az első nő gymnázium megnyitását, mert igen jól tudják, hogy magától tanulásal a legnagyobb buzgalommal s tehetséggel nem lehet kellően elkészülni az érettségire, mert nincsen olyan egyes tanár, ki minden tárgyat sikerrel taníthatna, kevés az olyan szülő, ki minden szakhoz külön tanerőt alkalmazhatna, s nincs olyan gazdag szülő, ki egy gyermek kedvéért egy gymnázium felszerelésére költene. — A vallás és közoktatásügyi miniszter ur szándéka az, hogy azon hölgyek, kik egyetemi tanulmányokra készülnek, komolyan vegyék az érettséget, s csak azok lépjenek át az egyetem küszöbét, kik alapos képzettséget s hivatottságot éreznek.

A pájtásoknak maguknak is feltűnt — egy kis sé, hogy ilyen gyorsan vigasztalódik a felesége halála fölött, de hát mit törődtek ők különben vele! Talán nem is szerette.

S valóban olyan könnyelműen beszélt maga is az egész dologról:

— Tudjátok, szorottem én szegény Idát ugyan, de elvégre beleun az ember a betegségbe...

Egy pár hónap mulva pedig már az új házasságról kezdett beszélni. Eleintén bosszankodott, ha emlegeték előtte, hogy majd megnősül még ő másodszor is, de később szívesen hozta elő a témát maga is.

— Elvégre elég fiatal vagyok még! Kapok leányt, a mikor kell! Olyant, a kinek van pénze is! Ráfér az irodámra egy kis hozomány!

S azután kezdett is körülzárni a leányok között. — Az a kis kegyelet, mely még oda kötötte a felesége emlékéhez, teljesen elpárolgott.

A kis kanári megdöglhetett volna éhen, ha a cseléd nem könyörült volna rajta meg néha napján s nem adott volna be neki vizet meg egy kis ennivalót.

Hiába üdvözölte őt vig csicsergéssel, valahányszor csak belépett a szobába, rá se hereditett. Mintha nem is látta volna, nem is hallotta volna.

Hanem egyszer mégis meghallotta. Az nap kérte meg a kezét a Reitter leánynak. A cunya Reitter Bellának, a kivel azonban, biztos forrásunk szerint nyolczvan ezer forint készpénzt kapott volna a kezéhez az esküvő napján.

A megkérés után együtt vacsoráztunk, legénykomániában. Mulatság után hazakiser-tük Gábort.

Elválás előtt boldogan beszélte, hogy végre megalapíthatja a szerencsésjét.

— Ez más feleség lesz, mint az első volt, szegény. Ez bezeg nem fog betegeskedni s ha fog is, telik a gyógyítására a pénzéből!

Fütyörészre nyitott be a kapun. Hogy azután odabent a lakásán mi történt vele, azt csak tőle tudtuk meg másnap délben, mikor felkerestük.

De persze, hogy zavaros előadásának semmi hitelt sem lehetett adni. Csodálatos módon elveszítette a józan eszét az alatt az egy éjszaka alatt.

Ő-szevissza beszélt mindent. S rémes mosolygással, hülye tekintettel beszélt:

— Ott állt Ida a kalitka előtt. Etette a madarat. Megszólítottam, nem felelt. Odamentem hozzá, atöleltem s éreztem, hogy hideg, fagyos tetet tartok a karomban. Rám nézett nagy, kék, üveges szemével, szemrehányó fájdalommal tekintettel s úgy mondta:

— Elfeleltél! — Rám sem gondolsz s erre a kis madarra se! Rossz ember vagy!

Azután leült az ágyam szélére és beszélt azokról a szép időkről, mikor még vőlegény és menyasszony voltunk, azután fiatal férj és feleség. A nászutról, az első c-ókról... És én kezdtem érezni, hogy csakugyan ez volt az én első és egyetlen boldogságom. Az ő szerelme, mely ime véget ért örökre és nem fog feltámadni soha.

— É-te elfeledtél! Nyomorultul, hitványan, úgy, a hogy egy rossz kutyát elfeledünk. Pedig tiltja az Isten, hogy a kit egyszer szeretünk, azt elfeleddhessük. A szerelem nem játék s a szerelmi emléket nem lehet kidobálni, mint a rossz ruhákat. — Csak legalább

a csókjaimra emlékeztél volna! — A beteg, sápadt asszony ment volna ki az eszedből, de a viruló, szép asszony, — első évben olyan voltam — maradt volna meg az emlékedben! De te komisz voltál, rossz voltál! Pedig a ki úgy szeretett, mint én, azt nem szabad elfeledni könnyen.

Próbáltunk vele okosan beszélni. De nem lehetett. Egyre erőssítgette, hogy nála volt az első felesége:

— S joga volt eljönni! Komisz voltam Bünhödnöm kell!...

Azóta kint van az örültek házában szegény Leleszi.

A kanári át is ki kelle t vinni. A minap meg látogattam, Akkor is a kis madarkához beszélt:

— Ugy-e most már jól vagyunk. Együtt vagyunk mind a hárman! Ugy-e most már nem haragusztok reám! Nem vagyok én olyan felketlen rossz ember!

Mikor meglátott, hozzám fordult. Megismert s mondta:

— Minden éjjel eljön. Már megbocsátott amiért elfeleltem! Ugy-e kis madaram, megbocsátott?

A madarka vígan ugrált a kalitkában és csicsergett hozzá:

— Hallod azt mondja, hogy meg! Mert ez is tud ám beszélni! Óh a madaraknak van eszük, és szívük is. Több mint nekünk! Azaz, hogy nekem most már megint van. Csak addig nem volt, míg reá nem gondoltam! Most már van! Ő hozta vissza nekem valahonnan a föld alól...

Mindezeknél fogva mondhatom, hogy a közszükségletnek óhajtok eleget tenni, midőn az első magyar nőgymnáziumot 1896 október 1-én megnyitóm.

Nem fogok kimélni időt fáradságot s költséget, csak hogy minden tekintetben megfeleljek a várakozásoknak. Gondoskodtam kényelmes helyiségről, czélszerű berendezésről s kiváló tanárokról, mert teljes tudatában vagyok annak, hogy minden paedagogiai rugót föl kell használnom, hogy a férfi társadalom legműveltebb rétegéhez is odasorozható előkelő műveltségű nőket nevelhessek, a nélkül, hogy szem elől tévesztsem a nő eredeti, igazi hivatását, a családi életre nemesebb, mélyebb alapon álló fejlesztését.

E magas szeszű cél megvalósítására szántam legjobb erőmet s legfőbb jutalmam lesz, ha nem csálódok a lelkes magyar hölgyközönségben, ha tömegesen keresik fel az első magyar nőgymnáziumot, melynek beiratasi, illetve belépési feltételeit a következőkben van szerencsém közölni a n. é. szülőkkel es gyámokkal:

1. Mindenekelőtt megjegyzem, hogy a nő teljes kiképzését tüzven ki czélul, intézetem nemcsak gymnasiumból áll, hanem elemi iskolai, ipariskolai s gazdasszonyi tanfolyamot is foglal magában.

2. A növendékek 3 éves koruktól kezdve vétetnek föl.

3. Az elemi iskolába 6 éves kortól kezdve vétetnek föl növendékek, kik egy németajku tanítónő felügyelete alatt lesznek az iskolai időn kívül s a négy évi elemi iskolai tanfolyam alatt, az elemi iskolai tantárgyak mellett, — a német nyelvet játszva sajátíthatják el.

4. A gymnasium I. osztályába az elemi iskola IV. osztályát jól sikerrel végzett növendékek vétetnek föl. A II. osztályba azok, kik a polg. iskolai I. osztályt végezték.

Benlakók fizetnek 70 forintot. Félkosztosok fizetnek 500 forintot. Bejárók 150 forintot.

Szabad idejüket francia felügyelet alatt töltik el a növendékek, — hogy a francia társalgási nyelvben kellő gyakorlatra tehesenek szert.

5. Az érettségire előkészítő tanfolyamra olyan növendékek vétetnek föl, kik elemi iskolai vagy polg. tanítónői oklevéllel, vagy a felsőbb leányiskola és polgári iskola felső osztályáról bizonyítvánnyal bírnak. Szabad idejökben az angol társalgási nyelvben gyakorolják magukat.

Benlakók fizetnek 800 forintot. Félkosztosok fizetnek 500 forintot. Bejárók 200 forintot.

6. Ugy az elemi, mint a gymnasiumi tanulók egyszersmind az ipariskola növendékei is, hol az összes női kézi munkában megszerzhetik a kellő gyakorlatot.

7. Felvétetnek végre olyan növendékek is, kik kézimunkában, zenében, rajzban és idegen nyelvekben valamint a gazdasszonykodásban (mint főzés, sütés, stb.) akarnak oktatást nyerni.

Ilyenek fizetnek: benlakók 600 forintot. Félkosztosok 400 frtot, bejárók 150 forintot. Idegen nyelvek és zene nélkül: benlakók 450 frtot, félkosztosok 300 frtot, bejárók 100 frtot.

8. Ezen összegek fele a fölvetelkor, másik fele febr 1-én fizetendő. A kikötött díjért az elemi iskolai illetve gymnasium törvény szabta tantárgyain kívül a német, francia és angol nyelvben és zongorázásban is alapos oktatást nyerne a növendékek.

9. Ha a szülők gyermekeiket még az olasz nyelvben, táncban, uszásban, egyéb hangszereken, zenében is taníttatni óhajtják, ezért külön díjat fizetnek.

Ezenkívül orvosi díj 20 forint. A zongora használatáért 8 forint. Beiratasi díj 10 forint.

Előírja ezenkívül a prospktus, hogy az egyes növendékek minő felszerelést tartoznak magukkal vinni.

Ujdonságok.

* **Erzsébet Mária főhercegnő.** Erzsike, vagy mint most már idestova mondani kell, Erzsébet Mária főherceggasszony, Stefánia özvegy trónörökösné bájos kis leánya, néhány nap óta Belgiumban időzik, királyi nagyszüleinél. — Ez az első alkalom, hogy nagy utazást tett, a monarchia határára túl. Mi természetesebb, hogy először is a nagyszülőkhöz vezették, a kiket látni, ismerni a kis főhercegnő már oly régen vágyott. Brüsszelben Lipót király unokája nem csekély örömet okozott. A kis főhercegnő igen kedves, szép gyermek, eleven és okos. Most végezte el az első polgári osztály tananyagát, ezenfelül tanult nyelveket, angolul, francziául, magyarul. Ez utóbbi kettőt különösen tökéletesen beszéli. Szépen zongorázik és énekel is. Nevelésére közvetlenül édes anyja ügyel fel, a kinek dolgozószobájában tölti el a kis főhercegnő idejének legnagyobb részét. A legérdekesebb látvány azonban, a mikor Stefánia főhercegnő leányával együtt lovagol. — Elöl Erzsike, lovagló tanítójaival, utánuk Stefánia főhercegnő mindenre vigyázva, — mindenre ügyelve. A kis főhercegnő, dacára annak, hogy csak ösz óta tanul, már igen jól ulti a lovat, bájoló eleganciával, mint látja anyjától. Idén nyáron megianult usni.

* **A Gönczy-egyesület** tanulmányi kirándulását rendező bizottság elnöksége felhívja a kirándulásban résztvevő egyleti tagokat, az aug. 3-án, hétfőn délelőtt 10 órakor a tankerületi tanítók otthonában tartandó elszámoló értekezleti ülésen teljes számban való megjelenésre. — Az értekezlet után egy koronás társasébd lesz a nagyerdei vendéglőben. A kik ez ébédre résztvenni óhajtanak, felkértek, hogy szándékukról Kaposztás Imre egyleti pénztárnokot (lakik Kis-mester-utca 1112. sz.) aug. 2-ig legyenek szivesek egy levelező lapon értesíteni.

* **Díjnokok gyűlése.** A debreczeni díjnokok tegnap délután Márk Endre elnöklele alatt ülést tartottak a melyen a nyugdíjalapszabályokat Papp Janos városi írnök olvasta fel. — Miután meghallgatták a budapesti kongresszuson járt küldöttség tagjainak jelentését elhatározták, hogy Darvay Rezsőt, az országos díjnokok-egyesület elnökét, a ki augusztus 1-én este 7 óra 9 perczkor érkezik Debreczenbe, az állomáson ünnepélyesen fogadják. Darvayt, a ki Szatmárra utazik megkerik, hogy Szathmárról visszajövet látogasson be Debreczenbe es a debreczeni díjnokok előtt tartson előadást a nyugdíjgyűlésről. A debreczeni díjnokok lapunk utján is felkerik kartársaikat, hogy az országos díjnokok egyesület elnökének fogadására a debreczeni vasuti állomáson augusztus elsején este már hat órakor teljes számmal jelenjenek meg.

* **Kovácsi Kálmán** ur, kitől lapunk olvasói már több szép verset olvastak s mint külmunkatárs régebb idő óta dolgozik lapunkba a tegnapi napon mint belső munkatárs szerkesztőségünk kötelekébe belépett.

* **Szerencstlenség véletlenségéből.** — Veres Tóni zenekarának egyik tagja, — Mezei bevitette kis gyermekét a közkházba s ott eladta, hogy Késes-utcai lakásán fia a pinczébe bukott és súlyos sérülést szenvedett: balszeme fölött homloka betört vörvesztessége nagy, a sebet Dr. Czako orvos varta be. Mezei megindította a törvényes eljárást a házigazda ellen, kit többször figyelmeztetett a pincze bezárására.

* **Halálozás.** Puky Gyula kir. táblai enököt és családját fájdalmas csapás érte. Édes atyja, id. bizáki Puky Pál tegnap meghalt 85 éves korában. A halálesetről a következő gyászjelentést kaptuk: Bizáki Puky Gyula, a debreczeni kir. itéltőtabla elnöke, nejevel, Sipeki Balár Gizellával, ugyszintén gyermekeik: Pál, nejevel Bthfalvi Both Ilonával, Gyula Endre és László; továbbá Bizáki Puky György, nejevel Tapoly-lucskai és Kükemezei Bano Rozáliával; valamint Bizáki Puky Márton, nejevel Cseleji Kolosy Mathild-

dal, ugy a maguk, valamint a nagyszámu rokonság nevében mély bánattal jelentik feledhetetlen edesatyának, illetve apósának, nagyatyjuknak, fivérüknek és sógoruknak: id. Bizáki Puky Pál urnak f. hó 28-án d. u. fél 5 órakor, életének 85 ik évében, hosszas szenvedés után történt gyászos elhunyat. A boldogultnak hült tetemei f. hó 30. csütörtökön d. u. 5 órakor fognak a halottas házól (Széchenyi-kert, Weisz-fele nyaraló) a ref. kistemplomban tartandó gyászszertartás után a helybeli Kossuth-utcai temetőbe örök nyugalomra tétetni Debreczen, 1896. július 28-án. Áldás poraira!

* **Szétrobbant patronok.** Hagymás Mór kereskedő tanonc tegnap reggel csomagolatlanul vitt magával egy tuczat vadászfegyverbe való patronot. A mint a Kaszanyitzky Endre üzlete előtt ment, valaki meglökte s a patronok az aszfaltra estek. — Az erős ütés következtében az egyik patron szétrobbant s az aszfaltot ezer apró darabra zuzta. Véletlen szerencse, hogy a nagy durranás közepette szétrobbant patron más kárt nem okozott. Az ügyben a rendőrség megindította a vizsgálót.

* **Az aradi százezer frtos sikkasztás.** A pénzügyminiszter végre-valahára határozott az aradi királyi adóhivatalnál elkövetett százezer frtos sikkasztás bünyében hozza tett leterjesztés dolgában, a mennyiben az iratok megvizsgálása után az állasuktól felfüggesztett kir. adóhivatali és jóságigazgatósági tisztviselő fegyelmi ügyének elbírálására az aradi magyar kir. pénzügyigazgatóságot delegálta azzal az utasítással, hogy Krausz Jozsef, pénzügyigazgató a lehető leggyorsabban alakítsa meg a fegyelmi bíróságot s ennek határozatairól a minisztert nyomban értesitse. Az adóhivatali tisztviselői körében már rendkívül nagyra is nőtt az elégtelenség a miniszteri határozat késése miatt, mert az ügy tisztába hozataláig az aratlanok is megszenvedtek a bünyösöktől. A tisztviselők elkeseredése már olyan magas fokra hágott volt, hogy sokan áthelyeztetésükért kezdtek folyamodni.

* **Verseny tekézés.** A debreczeni Polgári Lövész társulat nagyerdei tekepálya helyiségében f. é. aug. hó 2-án versenytekézés rendez. A verseny tart: d. e. 10—1 óráig, d. u. 3—10-ig. A versenyek következőkéké vannak megállapítva: 2 hábra, 3 egymást követő dobással, 1-ső díj 2 db cs. arany, 2-ik díj 1 db 10 frankos aranya, 3-ik díj 8 db korona, 4 dik díj 6 db korona, 5-dik díj 4 db korona, 6-ik díj 2 db korona. 3 dobás 10 kr.

* **Uj női orvos.** Gáspár Géza dr. az összes gyógytud., mint szülész és nőgyógyász — 2 évi kórházi gyakorlat után a bécsi Mariahilf Ambulatorium és Maria Tereza női kórodákban — városunkban letelepedett. A kiváló női orvos a Bank-palotában lakik s naponta d. e. 8—9-ig s d. u. 2—4-ig tart rendelő órákat. Gáspár dr. debreczeni születésű.

* **Letartóztatott járásbíró.** Megyeszeres kinos feltűnést kelt az a botrány, a melynek Szakáll Pál berettyó-ujfalusi kir. járásbíró a szomorú hőse. Letartóztatása okairól és előzményeiről tudósítónk most a következő részleteket írja: Szakáll Pál ellen az első feljelentést egyen-sen az igazságügyminiszterhez adták be. A bejelentésben hivatali sikkasztással volt vádolva a járásbíró és az abban foglaltak végett a fegyelmi eljárás megindítását látta szükségesnek Erdélyi Sándor miniszter, a ki a fegyelmi megindításával a nagy váradi kir. tábla, a vizsgálattal pedig Járossy Karoly királyi táblai bírót bizta meg. A fegyelmi vizsgálat eredménye az lett, hogy a királyi tábla fegyelmi bírósága Szakáll Pált fellebbezésére az ítéletet, mert a rendes bünyvizsgálati előnyomozás nem volt megindítva, feloldotta, Szakáll Pált pedig hivatalába visszahelyezte. A kuria eme határozatával megindult az elővizsgálat, a melyet az erre delegált gyulai kir. törvényszék folytatott. A gyulai kir. törvényszék vizsgálóbírója a mult csütörtökön ment ki Berettyó-Ujfaluba és három napig tartó vizsgálat alatt százhatsvan tanut halgatott ki és aztán a vizsgálatnak eredményeképe Szakáll

Pal járásbíró vizsgálati fogságba helyezte. Ugy mondják, Szakáll ítéleteket hamisított oly módon, hogy ha valakit tényleg elítélt 5, mondó öt forintra, annak azt mondotta, hogy 50, azaz ötven forintra van ítélve és a félnek kiadott ítéletben a bírságösszeg ennyinek volt kitüntetve, eddig az aktánál vissza maradt ítéletben, vagy annak koncepciójában csak 5, azaz öt forint fungált. A befizetett 50 forintból azután ötöt rendesen elkönyvelt, negyvenötöt pedig saját céljaira fordított.

* **Öngyilkosság.** Tegnap este egy nagyon egyszerű ruhába öltözött, veres szakállú zsidó szállott be Vidder Sándorné kisvárad-utcai kisvendéglőjébe s szobát nyitattott magának éjjelre. — Magaviselete s tekintete még aznap estején elárulta, hogy sok és nagy bánata lehet, vagy talán üzleti gondja, s csakugyan olyan bánata volt, melynek csak azzal gondolta végét vethetni, ha magát felakasztja — így taálták meg ma reggel, de nevét nem tudja senkisé. Személyazonosságát a rendőrség igyekszik megállapítani.

* **Közművelődési minisztérium.** Érdekes és nagy fontosságú kulturpolitikai mozgalom indult meg a fővárosban, melynek célja a jelenlegi «Vallás- és közoktatásügyi minisztérium» reformálása oly irányban, hogy az miat egy «közművelődési minisztérium» az iskola ügyeken kívül magában egyesítve az összes közművelődési intézményeket a színházaktól a közművelődési egyesületekig. Az eddigi minisztériumban ugyanis a közoktatás és kultur ügyei fölött nagyon is domináltak a vallás-ügyek, az egyház politika. S így akarják tehát a minisztérium hatáskörét és belső szervezetét is átalakítani, hogy egy erős és öntudatos magyar nemzeti kulturpolitika meleggálya legyen a minisztérium s mint ilyen bizonyos tekintetben kiemelkedjék a pártpolitikai viharok hullámvezéréből. A «Közművelődési minisztérium» eszméjét Porzsolt Kálmán a «Dunántúli közművelődési egyesület» főtitkára vetette föl lapjának a «Fővárosi Lapok»-ban, mely a sovinszta magyar kulturpolitikának minden párttól független napi organuma. Ebből az egyetlen magyar kulturpolitikai napilapból már számos üdvös mozgalom indult ki, de egyik sem fontosabb mint a mostani, mely első sikerét már elérte, mert az erre legilletékesebb fórum, a magyar tanfélék gyűlése, az «egyetemes országos tanügyi kongresszus» magáévátette Porzsolt indítványát, melyet már most az egyes vidéki tanügyi és közművelődésügyi egyesületek fognak tárgyalni s ezek fogják az élet számára megérlelni.

* **Felhőszakadás Párisban.** A francia fővárosban tegnap óriási felhőszakadás volt mely nagy károkat okozott. Különösen a város nyugoti és déli részén szenvedtek sokat a felhőszakadás miatt. Itt az utcák valóságos zúgó patakokká változtak át s a pályaudvarba is behatolt, a hol az épületeket rongálta. Egy kis leány, a kit az ár elsodort, életét vesztette. A Mont-souris-parkban a fakat kiszagatta a földből a víz s a közeli vasuti töltést is annyira elmosta, hogy a közlekedés lehetetlenné vált. A Patay-utcában egy mosóintézet összedőlt s egy gyermek itt is életét vesztette, több munkás pedig súlyos sérüléseket szenvedett. Az elsoroltakon kívül még számos szerencsétlenség történt. Az épületekben okozott kár igen nagy.

* **A jammó utóda.** A divatnóták élete pünkösdi királyság. Rendszerint, mikor már végigjárták a népszerűség létrájának összes fokait, akkor támad egy újabb, dallamos nő-taujdomság, a mely dicsősége tetőpontjáról teszi le az imént még diadalmos nótakirályt. A jammó, ez a hirtelen szájra kapott szép olasz nóta is erre a sorsra jutott. Pedig a jammónak rövid, de dicsőteljes multja támadt itt minálunk. Két hónapja még csak az ósbudavári olasz népének dalolták és ma még a pusztai csárdákban is a jammóval vigasztalja a cigányzimbalmos a busuló juhászleányokat. Világjáró angolok, mikor a kiállítás zenei központjánál, a szivárvány színeiben ragyogó kútnál egyszerre 14 felől csendült a

fülökbe a jammó melódiája, egyértelműleg megállapodtak abban, hogy ez a magyar rok millenáris himnusza. — Egy élelmes gyáros valami tarka kékfestőszövetet nevezett el róla és pár nap mulva minden asszony a kék-fehér csikos jammóruhát viselte. És ime most mindennek egyszerre vége, mert ugyanazon helyről, a honnan a jammó diadalmutjára indult, egy új szebb és fülbemászóbb nóta kezd terjedni mindenfelé. Az új dal szintén nem magyar nóta, ezekre most rossz idő jár, hanem olasz termék, melyet a nápolyi tarantella-csapat hozott magával Budapestre. — A refrénje egy indulatszó, olyas valami, mint a magyar «helyrelyutyu tyu», a dallama azonban rendkívül bájos és hangulatos és mikor az a kis olasz leány monoton hangján a refrén mélabus, vontatott melódiáját énekli, az egész hallgatóság vele dudolja:

Zigi zige za!

Az új nóta tegnap hangjegyekben is megjelent már egy-két cigány jatsza és vagy harmincezer embernek nem megy ki a fejéből. Oly jelek ezek, melyek azt sejtetik, vélünk, hogy egy új divatnótára akadunk, melyben a már lecépeelt jammó méltóbb utódját kaptuk.

* **Visszalopott ezresbankó.** Németcsanádrol írják, hogy ott élénk megbeszélés tárgya egy ezresbankóval terhelt pénzeslevél rejtélyes eltűnése és még rejtélyesebb megkerülése. E hónap 23-án ugyanis az odaváló postahivataltól eltűnt egy ezer forintos pénzeslevél. Magánkutatás és a csendőrség hivatalos nyomozása haszalan volt: az elröppent képhasu madár csak nem került meg, tegnap után déltájban, a mikor a postahivatal szolgálja az utcai postaszekrényből kiszedegette a feladott leveleket, ott találta az eltűnt pénzeslevelet is, a melyet az ismeretlen tolvaj — úgy látszik — az erélyes nyomozáson való ijedtében visszalopott a szekrénybe.

* **A japánok és a virágok.** Ha igaz, hogy a ki a virágokat szereti, rossz ember nem lehet, ugy nincsenek a világon jobb emberek, mint a japánok, mert sehol sem szeretik annyira a virágokat, mint Japánban. A japánok valóságos balványimádói a virágoknak. A japán ember gyakran órákat tölt azzal, hogy egy virágot bámul és a virág nagy szerepet játszik a japánok életének minden fontosabb mozzanatában. A cseresznyefát, a barackfát csak virágaik miatt becsülik. Nem mintha a japánok nem szeretnék a csereznnyét vagy a barackot, de mindenképp a virágot becsülik. Azonban a japánok nem minden virág iránt viseltetnek egyforma szeretettel. Így például a rózsát nem sokra tartják, a minek az a magyarázata, hogy a virágnak nem annyira illatát élvezik, mint inkább a színét bámulják.

* **Köszönet nyilvánítás.** Löwi Henrik ur szives volt a Zion egylet menház alap javára 2 frtot, Reich Sándor ur pedig állandó segély alapja javára 4 frtot adományozni, fogadják ez uton is hálás köszönetünk nyilvánítását. Az előljáróság.

Táviratok.

Borzasztó szerencsétlenség.

Budapest, július 30. (A Debr. er. táv.)
Ma reggel borzasztó szerencsétlenség történt Pécsen.

A város háza épületében van Koeszel János fűszerkereskedő üzlete, melyben nagy mennyiségű lőpor van felhalmozva.

A lőporraktárból ma nagyobb tömeget akart felhozni a tulajdonos és oriai explezio történt az alatt, míg az üzlet alatt lévő pinczeraktárból az üzletbe fel akarták hozni a lőport.

A szerencsétleg pillanatában éppen az üzlet előtt ment el Aidingger János kir. tanácsos polgármester, mikor óriási dőrej rezgettette meg a levegőt.

Minden szem az üzlet felé fordult, ahol Aidingger polgármester vérben fekve hánykolódott, mivel súlyosan megsérült.

Budapest, jul. 30. Pécsről jelentik ujabban: «A mint a füst egy kissé szétoszlott, rémitő látvány tárult a sok százra felszaporodott közönség elé.

Az egész üzlet lángban állt, többen életveszélyes sebektől boritva tántorogtak ki az üzletből.

Pécs—Budapest jul. 30. A kigyuladt üzlethelyiségben hárman bennétek, a hullák a felismerhetetlenségig összeszenesedtek, a szerencsétlenek kilétét eddig kitudni nem sikerült, valószínűleg üzleti alkalmazottak.

Pécs—Budapest jul. 30. A sérültek száma meghaladja a százat. A város egész lakossága talpon van, a rokonok, ismerősök jajveszékelve járnak az utcán, — senki sem tudja, vajjon nincs e a sebesültek között valakije — mert a sebesültek közül ötvenet a katasztrófa színhelyéhez közel eső irgalmasak kórházába szállították.

Pécs—Budapest, jul. 30. A sérültek közt van Obenhammer Antal rendőrfő-galmazó is, a kit a városi kórházba szállítottak. — Az eddig nyilvánosságra jött hírek szerint súlyosabb sérüléseket szenvedtek Ludwig Ferenc városi orvos, Opris Péter posta és távirdaigazgató.

Pécs—Budapest, július 30.
Aidingger polgármesternek a robbanás ereje kiszakított arcából egy darab húst, nyakán, mellén, jobb czombján erősen megsérült. A robbanás oly erős volt, hogy a sérültek legnagyobb része a robbanás folytán a város házához a piaczra dobattott az ablakok 200 méternyi hosszúságban csörömpölve beomlottak.

Csorba Imre öngyilkos.

Budapest, július 30. (A Debr. ered. táv.)
Csorba Imre rendőrfelügyelő, a ki Afendakisz Budapestre érkezésekor a keleti pályaudvarban olyan brutálisan bánt el az újságírókkal, tegnap délután a pályaudvar rendőrszobájában öngyilkos lett. Revolverből lötte agyon magát s azonnal meghalt.

Csorba ellen Rudnay főkapitány szigorú fegyelmi eljárást indított meg, hogy a megsérült hírlapíróknak a megfelelő elégtételt megadhassa. Minden bizonynyal a fegyelmi ügyből származható büntetéstől való félelmében vette kezébe a legyvert és fordított azt maga ellen, így szolgáltatva igazságot a büntető hatalomnak.

Irodalom és művészet.

A HOL TE JÁRSZ . . .

A kurucz nótából.

Ahol te jársz: rózsa fakad
A nyomodba,
A gyalogut mintha merő
Virág volna.

Ahol te jársz : gyöngyöt gázol
Piczi lábad
S mintha zengő angyalszárnyak
Csattognának.

Ahol te jársz : megáll a nap
Csudát látva
S ezer szemmel ragyog le rád
Mint a páva.

S míg a te kis harmatlabad
Tovalebben :
Tovaszáll a naps, csak hogy —
Fenyesebben.

Endródi Sándor.

Julcsa szól anyámnak . . .

Julcsa szól anyámnak : »Ugyan minek szó már,
Edes asszon, néném ?
Ej, ha én úgy volnék, bizony világot
Szép esőndesen élném !
Hiszen kizelmednek anyai már a vászna :
El se fer ma-holnap a kis kamrába !«

»Sok virágos abrosz, sok szép törölköző
Kell egy uri háznál !
Hát szakajtó kendő! . . . Tudom, áld is érte
Egy gyöngy virágszal !
Valami azt sugja anyai szívemnek :
Háza-odik Lajos! . . . Szövők a menyemnek.

Pósa Lajos.

Tanügy

Az államilag segélyezett debreczeni kereskedelmi akadémia. Szervezetének rövid kivonata.

I. A z i n t é z e t a l a p i t á s a é s e z e l j a .
A debreczeni kereskedelmi tanintézet Debreczen sz. kir. város Kereskedő Testülete 1857-ben alapította azon czélból, hogy hazafias szellemben oly ifjakat neveltessen a magyar közgazdaságnak, kikből ne csak jó kereskedelmi tisztviselők, hanem oly önálló kereskedők is váljanak, kik úgy általános, mint szakműveltséggel a kor minden igényének a legteljesebb mérvben megfelelhessenek.

II. J e l l e g e .

E különböző alakuláson át, de folyton fejlődő tanintézetet, melynek ma már közadokozásból emelt s a jelenkor pedagógiai s hygienai minden jogos követelményét kieléltő saját palotája van a város forgalmi központjában, közoktatásügyi m. kir. Minisztér 1886. évi június hó 5-én 15,714. szám alatt kelt rendelete »Kereskedelmi Akadémia« czimmal és jelleggel ruházta fel.

Az Akadémia felett az állami felügyeletet kiküldött biztosok által a vallás- és közoktatás-, valamint a kereskedelmiügy, m. kir. minisztérium is gyakorolja.

Az Akadémia ügyeinek anyagi részét a főntartó Kereskedő-Társulat vezeti, s az oktatás-ügyekre Fenyéri Zádor Lajos társulati- és Novell Ede felügyelőbizottsági elnök, és az Akadémia felügyelőbizottsága által gyakorol befolyást ; szellemi vezetője pedig az Akadémia igazgatója.

III. T a n t e r v .

A debreczeni Kereskedelmi Akadémia három évfolyamból áll. A harmadik év befejezése után jogot nyernek a tanulók a z á r s (érettségi) vizsga letételére, melyet ha sikerrel megállanak, a t a n i n t é z e t m e g i l l o j o g o k b a n é s k e d v e z m é n y e k b e n részesülnek.

A minisztériális tanterv értelmében feldolgozandó tananyag következő óraszámában oszlik meg az egyes évfolyamokon :

A) Rendes tantárgyakból a heti órák összes száma. Vallás tan (felekezetenként) 3. Magyar nyelv és irodalom 10. Német nyelv

10. Francia nyelv 10. Földrajz 6. Történelem 6. Mennyiség tan és politikai számtan 6. Természettan 2. Kereskedelmi számtan 11. Irodalmi munkálatok 5. Könyvtételben 6. Kereskedelmi levelezés 6. Kereskedelmi ismeretek 2. Közgazdasági ismeretek 4. Jogi ismeretek 5. Vegytan és áruismeretek 6. Szépirás 2. Torna és játék 6. B) Rendkívüli tantárgyak : Angol nyelv. Olasz nyelv. Társalgási gyakorlatok. Vegytani gyakorlatok. Ének és zenegyakorlatok.

Tekintettel továbbá a német- és francia-nyelv fontosságára, hetenkint külön társalgó órák és önképzőkori gyakorlatok tartatnak, hol a növendékek kizárólag csakis e nyelveken érínekzhetnek egymással, s az illető rendes órákban is ezek szolgálnak az előadás nyelvűül. Azonkívül van az ifjuságnak dal- és zeneköre meg tornaköre, melyekben a szaktanárok vezetése alatt tart megállapított órákban gyakorlatokat a kedély nemesítésére és a test edzésére.

Mint hogy pedig Akadémiánk hivatásánál fogva közvetlen az élet száma nevelési és képzési növendék-ait, gyakorlati ismereteik bővítésére s az elméletiek hasznosítására, értékesítésére kivezeti őket az életbe, nagyobb hazai ipartelepeink, gyáraink megismeretetésére, s lehetőleg évenként nagyobb tanulmányi utakra indul velük.

IV. T a n u l ó k f ő l v é t e l e .

1. Az Akadémia alsó (I) évfolyamába felvételenek oly tanulók, kik a reáliskola, gymnasium vagy polgári iskola 4-ik osztályát legalább elegendő sikerrel bevégezték és ezt bizonyítvánnyal igazolják.

2. Felsőbb évfolyamba csak oly tanuló vétetik fel, ki az előzőt ugyanezen intézetben, vagy vele egyenrangú kereskedelmi szakiskolá legálább is elégséges sikerrel végezte.

Videki szülők tartoznak fiaik beiratásánál az igazgató tudomására hozni, kit bíztak meg a tanuló felügyeletének és gondozásának kötelemével. Videki szülőknek az igazgató készséggel jelöl meg oly családokat, kiknél fiaik kellő felügyeletben és gondozáskan részesülnek ; a teljes ellátás havi költsége az illető igényehez képest átlag 15—30 frt.

V T a n d i j .

A tandíj 100 frt, mely összeg két részletben, u. m. a beiratáskor és február hó első hetében fizetendő. A t a n d i j f i z e t é s e k ö t e l e z ő m é g i d ő k ö z b e n k i l é p é s e s e t é n i s .

Szegénysorsu, fedhetlen magaviseletű és jeles előmenetű tanulókat tandíjnak e g é s z b e n v a g y f e l e r é s z b e n v a l ó e l e n g e d é s é r t f o l y a m o d h a t n a k . Az iskolai- és szegénységi bizonyítvánnyal felszerelt s az Akadémia felügyelőbizottságál hoz czimzett kérvények az igazgatóságnál augusztus hó 31-ig adandók be.

VI. V i z s g á l a t . B i z o n y i t v á n y .

Bizonyítványok a tanév végén adatnak ki a tanulóknak. Azonkívül a szülők deczember és márczius 1-én »Értesítő« által kapnak tájékoztatást fiaik erkölcsi magaviseletéről és tanulmányi előmeneteléről.

Felsőbb évfolyamba csak az mehet, ki egyetlen tárgyból sem nyert »elégtelen« osztályzatot. Ki legfőlebb két tárgyból nyert »elégtelen« tanjegyet, a kitűzött határidőben javító vizsgát tartozik tenni, melyért, ha az a rendes időben tartatik meg, külön díj nem jár.

A felső évfolyam befejeztével a tanulók a kiküldött minisztéri biztosok jelenlétében é r e t t s é g i v i z s g á l a t o t t e s z n e k , és ennek eredményéről é r e t t s é g i b i z o n y i t v á n y t n e r n e k .

VII. J o g o k é s e l ő n y ö k .

A felső (III) évfolyamot végzett saját költségén, az érettségit tett tanuló pedig államköltségen is fölétlenül élvezheti a z e g y é v e s ö n k é n t e s s é g i j o g o t .

Akadémiánkat sikerrel végzett ifjak a szoros értelemben vett kereskedelmi pályán kívül a köztisztviselők minősítéséről szóló 1883. évi I. törvényzikk alapján több hivatali pályára is illetékesek, u. m. :

a) a posta-szagnál gyakornoki, tiszti, tisztviselő ;

b) a pénztári-szagnál állami s törvényhatósági, központi- adó, fő- és alpenztárnoki, ellenőri ;

c) a kezelési-szagnál dohány-, só áruvási, raktári, lottó-igazgatósági hivatalnok ; telekkönyvvezető állásra ;

d) a vasutakhoz mint forgalmi gyakornokok felvételi vizsga nélkül léphetnek be stb.

Eddigélle a tanoda végzett növendékei a fővárosban és vidéken elsőrangú nagykereskedésekben, bankoknál, pénz- és biztosító-intézetekben, ipar- és forgalmi vállalatoknál nyertek előnyös alkalmazását.

VIII. A t a n é v t a r t a m a , b e i r a t á s o k .

A tanév kezdődik szeptember hó 1-én és végződik június hó 30-án. A július—augusztusi szünidőn kívül még csak két kisebb szünet van karácsony és husvétkor.

A beiratáskor szeptember hó 2-től 6-ig tartatnak meg reggel 8—12-ig és délután 3—5 óráig.

Minden egyébre nézve szívesen nyújt felvilágosítást, valamint évi jelentéssel (programmal) is szolgál.

Az igazgatóság.

Az iskola fenntartó debreczeni Kereskedő Társulat »A D e b r e c z e n i K e r e s k e d e l m i A k a d é m i a E m l é k k ö n y v e « czimmal a nemzet ezredévi ünnepére díszes munkát íratott, a mely iskolánk történetét, épületének, felszerelésének, gyűjteményeinek és egész befejtésének leírását, valamint az iskola összes volt tanárait és tanulóira vonatkozó adatokat foglalja magában, számos képpel és egyéb melléklettel. Emlékkönyv 3 forint és 20 kr postadíj beküldése mellett a Debreczeni Kereskedelmi Akadémia háza nagy i hivatalánál megrendelhető.

Az amerikai koldusokról.

Jonathan testvérnek valóban nincs mit irigyelnie az ó-világtól, még a koldulást sem. Amerikában, a mely a regényekben és a drámákban a milliomos nagybácsik révén aranyos büvkörben szokott feltűnni, tényleg épen oly sok koldus van, mint Európában. Sanborn Alvan, egy ügyes amerikai riporter, közérő akarta tanulmányozni az emberi nyomor áldozatait, és hogy ezt megtehesse, hősies elhatározás fogamzott meg benne. Koldusnak öltözött Heteken, hónapokon át élt így a new-yorki, boston-i, filadelfiai koldusok között, aludt a hajlékában, osztozkodott mulatságokban, s fáradalmakban és most a »Forum« hasábjain számol be tapasztalatairól.

Boston északi részének egyik sötét utcájában a hol csupa gyár kémények nyulnak magasra a komor épülettömbök közül, ott van az a kocsmá, melyet a bostoni csavargók főhadiszállásul választottak. A cözér vörös lámpa, rajta az egyetlen szó : Mordys's. Mordy-nak hívják tudniillik a tulajdonost. Az első emeleten egy gépolaj kereskedő lakik, a második és harmadik emeletet pedig Mordy kliensei tartják megszállva. Az üzletet Tom Mordy örökké jókedvű felesége vezeti, a ki nem fél senkitől. A vendégeket addig be nem eresztli, míg az éjszakaért járó összegét előre ki nem fizetik, — a törzslátogatókkal néha kiméletesebben bánik.

A legkevésbé sem meglepő, hogy ebben a szállodában egyetlen szobából telik ki a játék-szoba, ebédő, dohányzó- és olvasó szoba és hogy ezenfelül ebben az egy szobában heverik el Boston csavargói a tel legnagyobb részét. Az amerikai hírlapíró le is ír közülök egynehányt. Ime az arczképek :

»Itt van mindenekelőtt Gus, a gentleman-

koldus: Jó fecsező, mindig tele van hírekkel és aránylag mindig tisztán van öltözve. Mikor kedvencz szerepét a tönkre ment kereskedőt játssza, megcsalja még a legügyesebb embereket is. Az udvariasság vele született tulajdonsága, miről még a Mordy-nál sem tesz le, a hol pedig senki sem érzi szükségét. Még élénkem emlékszem, mily tökéletes udvariassággal kért tőlem bocsánatot, a miért egyszer fölvert az álmomból, hogy adjak neki egy szál gyufát.

»Scotty, egy jókedvű vörös fickó, azelőtt Skótszágban koldult. Sok földet látott, mert mint katoná Afrikában is járt. Gyönyörűen éneklő Barns Róbert »A jókedvű koldusok« című dalát, kitűnően tánczolja a skót nemzeti táncokat és pompásan szavalja a Tom O'Shantert. Nagyon is sokoldalú, hogysem egy szerepre szorítkozzék, leginkább azonban mégis a szerencsetlen férjet játssza, a ki azért koldul, hogy visszatérhessen feleségéhez, ki Skóciában fekszik nagy betegen. Ez hoz neki legtöbbet a konyhára.

»Billy, a vallásos koldus. Arczkifejezése roppant ünnepélyes. Hangja olyan, mintha a föld aól jönne. Arcszíne egész sárga. — Billy-t a templom előtt látni olyan látvány, a mely megérdemli, hogy az ember el ne mulassza.

»Shorly (a kicsi) hat láb és két hüvely magas. Egykor gyári munkás volt, a kit társainak állítása szerint — azért bocsátották el, mert a gazdája feltékeny volt reá. Ez elvette kedvét a munkától és mindeztől nem jött meg a kedve. Ugy találja, hogy koldulni könnyebb, mint dolgozni, több hasznot is hajt meg azután az ember nincs kitéve annak, hogy a feltékenység megfosztja a kenyerétől. Hivatalát tekintve, vagyis, mikor koldul, Shorly költőverőnek mondja magát, a ki egy távoli városba igyekszik, a hol munkát kapna.

»Doc igazi amerikai veterán. Orrhangon beszél, néha gyógyszerket árul, legtöbbször azonban egyszerűen alamizsnát kér és kérését csodálatosnál csodálatosabb történetek elmondásával támogatja. — Ha nem választotta volna a koldus pályáját, alkalmasint mint író, vagy színész is nagyra vitte volna.

Ha az ember tanulmányozza a koldulás e művészeit, észreveszi, hogy csodálatos aprólelkűséggel ismerik nemcsak a jótékonyági intézmények szervezetét s a könyörületes magánembereket, de kitűnően tudják, hogy az egyes jószívű embereknek mi a gyöngéjük? Tapasztalataikat nagy vitázva szokták egymással közölni, mintha csak festők volnának, a kik művészetük technikai részéről vitakoznak.

Mordy szállodájában különben nagyon változatos a társaság. Egy izben a derék csavargók a következő tárgyakat vitatták meg egymásután: Milyenek a »relf made men«-ek, miben áll Stanley érdeme, mit akart Livingstone, mi okozza a szegénységet, hogyan kell bánni a csavargókkal, milyen világ van Sakarában, mi az oka a szudáni háborúnak, hogyan kellene választani a k ö z s é g i tanácsosokat, milyen kilátásai vannak az embernek, ha önvédelmében öl, mi a hatása a mérsékletességi egyesületnek és milyen természetűk van a rendőröknek meg a keresztesároknak?

A látókörre szélességéhez járul a filozófiai emelkedettsége. Egyizben két koldus majdnem hajba kapott egy kis pénzdarab miatt, mikor az egyik néző odaszólt: »Hagyjátok egymást békében, — van még elég pénz az utcán!« A két verekedő helyesnek találták az érvelést és nem folytatták a czivódást.

De ha még oly okosak is, új találmannyukkal nem igen gazdagítják a koldulás iparát. Ha kizsákmányolják is a könyörületeséget, nem feleltek fel erre új fogást sem. Sőt ellenkezőleg, — azt lehet mondani, hogy művészet tekintetében hanyatlást lehet nálak észlelni az egykori koldusokkal szemben.

A koldulás általában véve jól jövedelmező foglalkozás, de legtöbbet mégis akkor hajt, mikor elérkezik a választások időszaka.

A szavazatok csengő dollárokat érnek és ezt úgy a koldusok, mint a jelöltek nagyon jól tudják. Mindegyik koldus eladja a szavazatát, és hogy igyekszik minél több pénzt kapni érte, az magától értetődik. Epen ezért ebben az időben ugyancsak nagy vigasság uralkodik a koldus tanyákon, noha máskor sem szoktak ott busulni (hiszen eléggé szinlelik a buslást, mikor könyörületes embertársaikat megsarczolják!) Ilyenkor azonban bőven van pénz és mindenkinek jut finom italokra, jó ételekre. De leginkább akkor van szüret, mikor titkos szavazások járnak, ekkor a koldus mindkét jelöltnek eladja a szavazatát.

A mint látjuk, morálról vajmi kevés szó van a koldusok között, pedig valamenyi a morálra hivatkozva indul harezra az erszények ellen. Ámde azt sem lehet mondani, hogy a koldusok között olyan orgiák volnának napirenden, mint a minöket Hugo Viktor ír le a »Notre-Dame«-i toronyörben. Sok köztük a gazember, az bizonyos, a legtöbbjük szimuláns, de a koldulást egyszerűen iparnak tekintik, a melynek nem okvetlen következménye a kicsapongás. Egyik ember abból él, hogy dolgozik, ők abból élnek, hogy koldulnak, több erkölestelenséget nem igen lehet a szemükre vetni. Ha mással keresnek a kenyerüket és nem keldulással, a legtöbbjük alig válnék ki a tisztességes emberek sorából. Nem rabolnak, nem gyujtogatnak, nem verekednek többet, mint az egyesül-Államok többi polgárai, öszszes vétükük csak an yi, hogy koldulnak, mint a hogy mások a börzén játszanak vagy a kártyából élnek.

CSARNOK

Hullámok közt.

Regény két kötetben.

Írta: CSENGEY GUSZTÁV.

Második kötet. 126

Az utolsó harcz.

(Folytatás.)

— Meg kell itt ma halni! . . . Ti akartátok! kiáltá. Ezzel megforgatta kardját s ádáz dühvel vágott a kozákok közé.

Dühösen harcoltak körülötte, Kálmán előtt bomlott a zárfal, hü katonái segítettek neki rést törni az ellenség testén.

Ebben a perczben irtózatos »Éljen a hazza« ordítás hangzott fel az erdő felőli dombról. Egy nagy számú csapat jött a magyarok segítségére.

»A guerillák!« kiáltották ujjongó örömmel a bekerített honvédek s már most ujult erővel veték neki szuronyaikat az ellenség zárfalának.

Néhány percz alatt megváltozott a csata képe, a kozákokat három oldalról támadták meg a guerillák. Közepett nyargalt a vezér, tábornoki aranyszínös bíbor dalmányban, dőlczeg aranyszörű paripán . . . Kálmán megdöbbsent örömmel kiáltá:

— Farkas!

Egy sikoltás hangzott most mellette . . .

— Villám!

Kálmán a sikoltás felé tekintett; de Malvine már nem volt mellette; bősziült sebességgel száguldott tova a völgy hosszabbán, mintha rémek üldöznék.

Kálmán a kétségbeesés fájdalomával kiáltott fel:

— Malvine . . . Malvine! . . .

Ebben a perczben ért össze a két vezér.

— A nő ott Malvine? — kérde lézas gyorsasággal Farkas.

— Oh igen . . . igen . . . Farkas . . .

Óriult vagyok . . . nem élhetek, ha őt elveszitem . . . Mintha üldöznék is valaki . . .

— E nő előlem fut . . . Erd utól Kálmán! . . . siess . . . Menekülő kozákok üldözik. Ezt a harczot már most én vezérelm.

Rád nincs szükség . . . Siess! . . .

Kálmán megsarkantyuzta jó lovát s pár percz múlva eltűnt szem elől.

A villámvezér pedig tönkre verte az ellenséget. Sok jó honvéd veszett el a véletlenül támadt harcban; de nagyobb része Kálmán csapatának mégis mentve volt.

Együtt vonultak be az erdőbe a guerillák és a bonvédek.

A guerillák tanyáján egy szöke angyal futott a vezér elé.

— Villám, Villám! te megsaltál engemet, lefektettél, elaltattál hüvös hegedűddel, azután elrohantál a véres halálba . . . Milyen gonosz vagy te Villám!

És a vezér szeliden czirógatta meg a tündér lányka arcát s kimondhatlan gyöngédséggel suttogá:

— Szent angyalom! én nem halhatok meg addig, míg te imádkozol értem.

— Oh, ugy elevenen jutsz a mennyországba, mert én még ott is érte fogok imádkozni.

— Ki ez az angyal? — kérde egy honvéd a Kálmán csapatából egy mellette heverésző guerillától.

— Nem tudjuk, a villámvezér testvére vagy kedvese. Nem régen van velünk. Ugy hozták egyszer fedett kocsiiban és mikor vezérünk kiemelte a hintóból, egymás keblére borultak és nagyon sírtak. Igen, a mi rettenetes vezérünk sírt és ez nem tréfa dolog. Nagy oka lehetett rá. Ő nem mondta meg nekünk, kicsoda a leány, mi nem merjük megkérdézni. Hanem annyi szent, hogy valóságos angyal, ő a mi őrangyalunk. Akármí bajunk van, a mit a vezérnek nem merünk megmondani, ő hozzá fordulunk és ez a kis szent angyalka örömet tesz értünk mindent.

— Nekünk is volt ilyen angyalunk: az őrnagy testvére. Szegények! . . . A szívem fájt értük. Vajjon mi lett belőlük? . . .

Igen, igen! mi történt a két futó esilaggal? . . .

. . . A neki vadult paripa bősziült ragadta magával a boldogtalan leányt. Egy pár menekülő kozák iramodott után; de Kálmán lova gyorsabb volt, elhagyta az üldözőket s utólrte kedvesét. Jökor érkezett, a leány alatt már összeroskadott a ló . . .

Jökor érkezett-e?

Egyik oldalon újabb kozák lovasokat lehetett látni. Nem volt veszteni való idő. Kálmán maga mellé emelte Malvint s már most ő volt a menekvő.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság

Budapesti gabonatözsde

július 29.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései a következők

Buza	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg.
Bánsági ó	75	—	76	—
» »	77	6.50	6.60	6.55—6.70
» »	79	6.65	6.75	6.70—6.80
Tiszavidéki ó	75	—	76	—
» »	77	6.55	6.65	6.60—6.75
» »	79	6.70	6.80	6.75—6.80
Pestvidéki ó	75	—	76	—
» »	77	6.50	6.60	6.65—6.70
» »	79	6.65	6.75	6.70—6.80
Fehérmegyei ó	75	—	76	—
» »	77	6.5	6.60	6.65—6.70
» »	79	6.65	6.75	6.70—6.85
Bácskai ó	75	—	76	—
» »	77	6.60	6.70	6.65—6.80
» »	79	6.75	6.85	6.80—6.90
Észak magy	75	—	76	—
» »	77	—	78	—
» »	79	—	80	—
		Min. hekt.-ben	Ar kilogram.	
Rozs elsőrendű	uj	70—72	5.50	5.55
» másodrendű	»	—	5.45	5.50
Árpa takarmánynak	»	60—62	4.45	4.70
» égetni való	»	62—64	0.00	0.00
» serfözdei	»	64—66	6.20	6.50
Zab	»	39—41	6.10	6.50
Tengeri bánsági	uj	—	3.85	3.90
» más nemű	»	—	3.80	3.85
Repeze bánsági	»	—	0—	0—
			9.50	10.10

Kőbányai sertés-piacz.

július 29.

Hizott sertés árak: 1. Magyar első rendű Öreg nehéz (páronként — 100 klgon felüli sulyban — 45 krig. 2. Öreg közép (páronként 300—400 klgm sulyban) — krig. 3. Fiatal nehéz (páronként 320 klgon felüli sulyban) 46-47 krig. 4. Fiatal közép páronként 251—320 klg. — sulyban 48—49 krig. 5. Fiatal könnyű (páronként 250 klgmig terjedő sulyban) — 46—47 krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 klgon felüli sulyban) 45 krtól 46 krig. Közép páronként 220 — 280 klgmig terjedő sulyban) 44 krig. Könnyű (páronként 220 klgmig terjedő sulyban 43—44 krig Szerbiai 9. Nehéz (páronként 200 klgon felüli sulyban) 48—49 krig. 10. Közép (páronként 200—260 kgr. sulyban) 45—46 krig. 11. Könnyű (páronként 220 klgmig terjedő sulyban) 44—45 krig. Serlés létszám 1896. évi július hó 27-ik napján volt készletben 7635 drb. 1896. július hó 28. napján felhajtattott — drb. 1896 július 28. napján elszállított 190 drb. 1896. évi július hó 29-ik napjára maradt 7345 A hizottsértés üzletirányzata változatlan.

MUTATÓ TÁBLA.

Függetlenségi könyvtár, nyitva kedd, csütörtökön és szombaton este 6—7-ig.

Nyilvános olvasóterem: Hétfőn, szerdán és szombaton d. u. 3—6 óráig.

A kir. törvényszéknél jegyzőiroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra közt, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 3 órakor ünnepnapokon d. e. 11 órakor.

A debreczeni kir. járásbírság szóbeli kereseteket, kérelmeket /s nyilatkozatokat felvesz **kedden és pénteken** d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden **szerdán**.

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában nyitva van minden szerdán és szombaton délelőtt 11—12 óráig.

Múzeum, a kollegiumban, nyitva van vasárnaponként, e. 10—12-ig.

A Gönczy-egyesület „Otthona” a keresked. palotájában

Anyakönyvi hivatalos órák:

Délelőtt:

Hétfőn)

Csütörtökön) 11—12 óráig.

Kedden)

Szerdán) 9—11 óráig.

Pénteken)

Szombaton)

Délután:

Minden hétköznap) 2—5 óráig.

Vasárnap délelőtt) 9—12 óráig

VASUTI MENETREND.

1896. május hó 1-től.

(Egységes vasuti zóna-idő szerint.)

Debreczenből indul.

Budapest-Nagyvárad felé személyvonat	reggel 4 ó
Budapest-felé gyorsvonat	reggel 8 ó. 40 p.
Budapest-Nagyvárad felé	délután 12 ó. 36 p.
	este 10 ó. 31 p.
P-Ladány-Nagyvárad felé ¹⁾	délután 3 ó. 48 p.
	minden kedden déli 12 ó.
Csak P-Ladányig vegyes vonat.	este 8 ó. 15 p.
Szatmár-M-Sziget felé	délután 4 ó. 07 p.
Szatmár-M-Sziget felé	este 8 ó. — p.
	éjjel 3 ó. 05 p.
Csak Szatmárig	reggel 5 ó. 30 p.
Miskolcz-Kassa felé ²⁾	reggel 8 ó. 25 p.
Miskolcz-Kassa felé ³⁾	este 8 ó. 05 p.
Szerencs-S-A-U.-Kassa felé d. u.	4 ó. 02 p.
H.-Böszörmény-B-Szt.-M. felé máv-ról	reggel 5 ó. 28 p.
	vásártérről 5 ó. 51 p.
	máv-ról délután 3 ó. 57 p.
	vásártérről 4 ó. 10 p.
F.-Abony felé máv-ról	reggel 4 ó. 42 p.
	vásártérről 5 ó. 00 p.
Ohat-Kócs-Polgár felé máv-ról d. u.	4 ó. 12 p.
	vásártérről d. u. 4 ó. 24 p.
Derecske-Nagy-Léta felé 8 ó. r. 35 p. és d. u.	4 ó. 17 p.

Budapestre érkezik:

a reggel 4 ó. indul személyvonat dében 12 órakor
a reggel 8 ó. 40 p.-kor ind. gy. v. délután 1 ó. 50 p.
a déli 12 ó. 36 p. sz. v. este 8 ó. 10 p.
az este 10 ó. 31 p. reggel 5 ó. 45 p.

Budapestről-Debreczenbe indul:

a d. u. 3 ó. 47 p.-kor érke. személy v. reggel 9 ó. 40 p.

¹⁾ P-Ladánytól gyorsvonat.

²⁾ Közvetlen kocsit Miskolczon át Budapestre.

³⁾ Közvetlen kocsit Bptről Miskolczonát.

az este 7 ó. 09 p. érke. Gyors-vonat d. u. 2 ó. 15 p.
az éjjel 2 ó. 40 p. Személy-vonat este 7 ó. 05 p.
az 2 ó. 40 p. sz. v. (Püspökladányig
gy. v. átszállással) este 9 ó. 15 p.
A reggel 7 ó. 20 p.-kor érke. személyv. este 11 ó.

Debreczenbe érkezik

Budapest-Nagyvárad felől	délután 5 ó. 47 p.
	gyorsvonat este 7 ó. 09 p.
	reggel 2 ó. 40 p.
N.-Vára i-P.-Ladány	reggel 6 ó. 12 p.
M.-Sziget-Szatmár felől	reggel 7 ó. 0 p.
	délután 12 ó. 16 p.
	este 10 ó. 16 p.
Csak Szatmárról	este 6 ó. 58 p.
Kassa-Miskolcz felől ¹⁾	reggel 8 ó. 07 p.
Kassa-S.-A.-Ujhel-Szerencs felől	déli 12 ó. 21 p.
Kassa-Miskolcz felől	este 7 ó. 50 p.
B-Sz-M-H-Böször. felől vásártérré	reggel 8 ó. 09 p.
	máv-ra 8 ó. 17 p.
	vásártérré este 6 ó. 40 p.
	máv-ra este 6 ó. 49 p.
F.-Abony felől vásártérré délután	5 ó. 23 p.
	máv-ról 5 ó. 32 p.
Ohat-Kócs-Polgár	vásártérré reggel 7 ó. 50 p.
	m. á. v.-hoz 8 ó. p.
Derecske-Nagy-Léta felől r. 7. ó. 25 p. d. u.	3 ó. 18 p.

Július hó 18-tól

a tavaszi és nyári idényről

visszamaradt divatárukat

fél árra szállítottuk le

és azokat u. m.:

Női ruhaszöveteket mtrként 20 krtól 1,30 krig

Jó mosó francia Batistokat 30 krtól 40 krig

Jó mosó atlas szatzeneket mtrként 30 krtól 42 krig.

árusítjuk el.

Bosznay J. és Társa

Debreczen.

Eladó debreczeni ház.A kis mester-utca 1172 sz. ház **8250** öföldjével együtt**eladó.**

Levélileg értekezhetni Galgóczy János gazdatiszttel (Szabolcs megye.) Kisvárdán, Rabóczky tanján.

Gőzszántás.**MACSI GAZDASÁG,**

eredeti FOWLER-fele kettős gőzekével

folyó év október 15-től kezdve

talaj-művelésre

vállalkozik.

Bővebb felvilágosítást ad a „Közgazdasági Bank” **ügyvezetője**

Hirdetmény.

A h.-böszörményi volt kerületi szék-ház és orvosi lakáson szükséges tartozási munkák helyreállítását 1208 frt 86 kr. erejéig engedélyeztem.

A fentemlített munkálatok fogantatásának biztosítása céljából az **1896. évi aug. 12-ik napjának d. e. 10 órájára** az alispáni hivatalos helyiségben tartandó zárt ajánlati versenytárgyalást hirdetek.

A versenyezni óhajtókat felhívom, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, — az engedélyezett költség után számítandó, s az általános feltételekben előírt 5 százaléknyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 9 órájáig hozzám annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a vármegyei kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Debreczen, 1896. július 23.

Kir. tan. alispán távollétében:

Weszprémy Zoltán,

főjegyző.

Nagy raktár ápasztása
vegelt
befőttes
és
ugorkás üveget
leszállított áron ajánlok
Lám Sándor
Debreczen
üveg és porcelán kereskedő
piacz és hatvan-utca sarkán

Egy darab légyfogó üveg 5 kr.

Terménykereskedésben jár-
tas fiatal ember, mint **iro-**
dista felvétetik.

Ajánlatok a kiadóhivatal-
ba czimzendők.